

Αρείου Πάγου: 108/2000

Πηγή: Ποιν. Χρονικά Ν/00, σελ. 313

Στοιχεία ανθρωποκτονίας εξ άνευ συνειδήσεως αμελείας. - Όταν η αμέλεια αποτελεί σύνολο συμπεριφοράς απαιτείται η συνδρομή όχι μόνο των όρων του αρ. 28, αλλά και εκείνων του αρ. 15 του ΠΚ. - Πότε υπάρχει αιτιολογία στην καταδικαστική απόφαση. - Για την πληρότητα αιτιολογίας είναι παραδεκτή η αλληλοσυμπλήρωση αιτιολογικού και διατακτικού, αρκεί δε ο κατ' είδος προσδιορισμός των αποδεικτικών μέσων που ελήφθησαν υπόψιν. - Πότε υπάρχει εσφαλμένη ερμηνεία και πότε εσφαλμένη εφαρμογή ουσιαστικής ποινικής διατάξεως. - Πότε υπάρχει έλλειψη νομίμου βάσεως. - Ορθή και αιτιολογημένη καταδίκη για ανθρωποκτονία εξ αμελείας του Διευθυντού συντηρήσεως ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων, ο οποίος δεν φρόντισε, ως όφειλε εκ της εργολαβικής συμβάσεως, κατά την εκτέλεση της εργασίας του καθαρισμού και της επαλείψεως με σίλικον 325 μονωτήρων των γραμμών υψηλής τάσεως 150 KV και ύψους 12μ. του υποσταθμού της εργοδότης εταιρείας, να παρίσταται διπλωματούχος μηχανικός ή υπεύθυνος ηλεκτρολόγος της εργολάβου ή της εργοδότης εταιρείας για να ελέγξει αν είχαν ληφθεί όλα τα αναγκαία μέτρα προς προστασία των εργαζομένων ή των διερχομένων κάτω από τα εναέρια δίκτυα, με αποτέλεσμα να επέλθει ο θάνατος του εργάτη, ο οποίος, απασχοληθείς για πρώτη φορά στην εργασία αυτή και μη έχοντας ούτε άδεια ηλεκτροτεχνίτη ούτε Βοηθού ηλεκτροτεχνίτη, ανυψώθηκε στην θέση εργασίας μπροστά από τις τρεις γραμμές υψηλής τάσεως και υπέστη ηλεκτροπληξία όταν, κατά την ρήψη του βρεγμένου σχοινιού της μπούμας του γερανού προς το έδαφος, ήλθε αυτό σε επαφή με ένα από τα καλώδια της γραμμής που βρισκόταν υπό τάση. - Δεν απαιτείται για την πληρότητα της αιτιολογίας να αναφέρονται και τα περιστατικά που συνιστούν την τυχόν συνυπαιτιότητα του παθόντος, διότι αυτή δεν αποκλείει την ποινική ευθύνη του κατηγορουμένου. - Αβάσιμος ο λόγος αναιρέσεως περί του ότι δεν παρατίθεται το αρ. 15 ΠΚ, διότι στην ανθρωποκτονία εξ αμελείας αρκεί η παράθεση του προβλέποντας τα στοιχεία του εγκλήματος και την ποινή αρ. 302 του ΠΚ, χωρίς να απαιτείται και η αναφορά του αρ. 15 ΠΚ το οποίο προβλέπει το δια παραλείψεως τελούμενο έγκλημα που δεν τιμωρείται αυτοτελώς».

Προεδρεύων: ο Αντιπρόεδρος Ε. Κρουσταλάκης

Εισηγητής: ο Αρεοπαγίτης Η. Βλάσσης

Εισαγγελεύς: Π. Ζαβολέας

Δικηγόροι: Ν. Πασχαλίδης, Ι. Κοτζαμανίδης

1. Επειδή, από το συνδυασμό των αρ. 28 και 302 του ΠΚ, προκύπτει, ότι για τη στοιχειοθέτηση του εγκλήματος της ανθρωποκτονίας από αμέλεια, χωρίς συνείδηση, απαιτούνται τα εξής στοιχεία: α) να μην καταβλήθηκε από το δράστη η επιβαλλόμενη, κατά αντικειμενική κρίση, προσοχή, την οποία κάθε μετρίως συνετός και ευσυνείδητος άνθρωπος οφείλει κάτω από τις ίδιες πραγματικές περιστάσεις να καταβάλει, με βάση τους νομικούς κανόνες, τις συνήθειες που επικρατούν στις συναλλαγές και την κοινή, κατά τη συνήθη πορεία των πραγμάτων, πείρα και λογική, β) να μη μπορούσε αυτός, με βάση τις προσωπικές περιστάσεις, ιδιότητες, γνώσεις και ικανότητες και κυρίως εξαιτίας της υπηρεσίας ή του επαγγέλματος του, να προβλέψει και αποφύγει το αξιόποιο αποτέλεσμα και γ) να υπάρχει αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ ενέργειας ή παράλειψης του δράστη και του αποτελέσματος, που επήλθε. Όταν δε η αμέλεια δεν συνίσταται σε ορισμένη ενέργεια ή παράλειψη, αλλά αποτελεί σύνολο συμπεριφοράς, που προηγήθηκε του αποτελέσματος, για την διαπραττόμενη με τον τρόπο αυτό ανθρωποκτονία από αμέλεια, η οποία αποτελεί έγκλημα που τελείται με παράλειψη, απαιτείται η συνδρομή όχι μόνο των όρων του ως άνω αρ. 28 ΠΚ, αλλά και εκείνων του αρ. 15 αυτού, κατά το οποίο, όπου ο νόμος για την ύπαρξη αξιόποινης πράξης απαιτεί να έχει επέλθει ορισμένο αποτέλεσμα, η μη αποτροπή του τιμωρείται όπως η πρόκληση του με ενέργεια, αν ο υπαίτιος της παράλειψης είχε ιδιαίτερη νομική υποχρέωση να παρεμποδίσει την επέλευση του αποτελέσματος. Από την τελευταία αυτή διάταξη συνάγεται, ότι αναγκαία προϋπόθεση της εφαρμογής της είναι η ύπαρξη νομικής υποχρέωσης στο έγκλημα που τελείται με παράλειψη, μπορεί να πηγάξει είτε από ρητή διάταξη του νόμου

ή από σύμπλεγμα νομικών καθηκόντων, που συνδέονται με ορισμένη έννομη σχέση του υπόχρεου, είτε από σύμβαση, είτε από ορισμένη συμπεριφορά του υπαίτιου, από την οποία δημιουργήθηκε ο κίνδυνος του εγκληματικού αποτελέσματος και πρέπει να αναφέρεται και να αιτιολογείται στην απόφαση, επιπρόσθετα δε να προσδιορίζεται ο επιτακτικός κανόνας δικαίου από τον οποίο πηγάζει. Τέλος, στις διατάξεις των αρ. 78 εδ. α', β', γ', δ' και 79 του π.δ. 1073/12/16-9-81 «περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση εργασιών σε εργοτάξια οικοδομών και κάθε φύσεως έργων αρμοδιότητας πολιτικού μηχανικού», καθορίζονται λεπτομερώς τα μέτρα ασφαλείας για την πρόληψη ατυχημάτων από άμεση ή έμμεση επαφή ή προσέγγιση σε δίκτυα ή λοιπά στοιχεία ηλεκτρικών εγκαταστάσεων υπό τάση. Ειδικότερα, κατά τις ως άνω διατάξεις λαμβάνονται όλα τα επιβαλλόμενα μέτρα ώστε να αποκλείεται η προσέγγιση εργαζόμενων σε ηλεκτροφόρους αγωγούς ή στοιχεία, ασχέτως τάσης τους. Οι μεταφορές, χειρονακτικές ή μη, σιδηροπλισμού, σωλήνων, κιγκλιδωμάτων κ.ά. και οι εγκαταστάσεις μηχανημάτων, τροχιών αναβατήρων, πυραύλων κ.ά. ως και οι προσεγγίσεις αντλιών σκυροδέματος πραγματοποιούνται μακριά από ηλεκτροφόρους αγωγούς ασχέτως τάσης. Σε περιοχές που υπάρχουν εναέρια ηλεκτρικά δίκτυα ή εγκαταστάσεις, εφόσον εργάζονται ή κινούνται υψηλά οχήματα-μηχανήματα, γερανοί, εκσκαφείς κ.λπ., λαμβάνονται πέραν των ως άνω και μετά από έγγραφη έγκριση της ΔΕΗ, πρόσθετα ειδικά μέτρα ασφαλείας. Αντιπροσωπευτικά των σχετικών μέτρων αναφέρονται, η καταβίβαση του ιστού (μούμας), η κατασκευή ειδικών ξύλινων πλαισίων-περιθωρίων ασφαλείας σε σημεία συνήθων διελεύσεων κάτω από γραμμές κ.α. Οποιαδήποτε απαιτούμενη επέμβαση στα δίκτυα της ΔΕΗ (όπως ανύψωση, διακοπή ρεύματος κ.λπ., πραγματοποιείται μόνο από αυτή, μετά από έγγραφη αίτηση του ενδιαφερόμενου. Η ανύψωση ή άλλη επέμβαση επί ή πλησίον ιδιωτικών γραμμών πραγματοποιείται αποκλειστικά από αρμόδιους αδειούχους ηλεκτρολόγους. Αν πλησίον εργοταξίου διέρχονται αγωγοί ηλεκτρικού ρεύματος, ειδοποιείται εγγράφως από τον εκτελούντα το έργο, πριν την έναρξη των εργασιών, η αρμόδια υπηρεσία της ΔΕΗ. Τα μέτρα ασφαλείας, τα οποία πρέπει να ληφθούν, εξετάζονται από κοινού, από τη ΔΕΗ, τον εκτελούντα το έργο και τον επιβλέποντα τούτο Μηχανικό. Μετά δε την έγγραφη έγκριση της αρμόδιας υπηρεσίας της ΔΕΗ λαμβάνονται όλα τα κατά περίπτωση ενδεικνύμενα περαιτέρω προστατευτικά μέτρα και ιδίως κατασκευή προστατευτικών σανιδωμάτων.

Περαιτέρω, η καταδικαστική απόφαση έχει την απαιτούμενη από τις διατάξεις των αρ. 93 παρ. 3 του Συντάγματος και 139 ΚΠΔ, ειδική και εμπεριστατωμένη αιτιολογία, η έλλειψη της οποίας ιδρύει λόγο αναίρεσης της, από το αρ. 510 παρ. 1 στοιχ. Δ' του ίδιου Κώδικα, όταν... [βλ. ΑΠ 462/1999 ΠοινΧρ Ν/70]. Για την ύπαρξη τέτοιας αιτιολογίας: α) είναι παραδεκτή η αλληλοσυμπλήρωση του αιτιολογικού με το διατακτικό της προσβαλλόμενης απόφασης και β) αρκεί να αναφέρονται τα αποδεικτικά μέσα γενικώς, κατά το είδος τους, χωρίς να εκτίθεται τι προέκυψε χωριστά από καθένα από αυτά. Τέλος, κατά το αρ. 510 παρ. 1 στοιχ. Ε' του ΚΠΔ, λόγο αναίρεσης αποτελεί η εσφαλμένη ερμηνεία ουσιαστικής ποινικής διάταξης, όταν ο δικαστής αποδίδει σ' αυτή διαφορετική έννοια από εκείνη που πραγματικά έχει, ενώ εσφαλμένη εφαρμογή ουσιαστικής ποινικής διάταξης, που αποτελεί λόγο αναίρεσης, υφίσταται όταν ... [βλ. ΑΠ 462/1999 ΠοινΧρ Ν/70]. Περίπτωση δε εσφαλμένης εφαρμογής ουσιαστικής ποινικής διάταξης, που αποτελεί λόγο αναίρεσης κατά το αρ. 510 παρ. 1 στοιχ. Ε' του ΚΠΔ, υπάρχει και όταν... [βλ. ΑΠ 462/1999 ΠοινΧρ Ν/70].

2. Στην προκειμένη περίπτωση, όπως προκύπτει από το αιτιολογικό σε συνδυασμό με το διατακτικό της προσβαλλόμενης 672/23.2.1999 απόφασης του, το Τριμελές Εφετείο Θεσσαλονίκης, που δίκασε σε δεύτερο βαθμό, δέχτηκε μετά από ανέλεγκτη εκτίμηση των αναφερόμενων στο σκεπτικό αποδεικτικών μέσων, ότι αποδείχτηκαν τα εξής ουσιώδη πραγματικά περιστατικά: Η εδρεύουσα στην Αθήνα εταιρεία με την επωνυμία «Ε.-Α.», στις 6-3-1992 ανέθεσε στην εδρεύουσα στη Θεσσαλονίκη Ο.Ε.Ε. με την επωνυμία «Δ.Γ. -Σ.Π.», με σύμβαση έργου, που καταρτίστηκε εγγράφως μεταξύ αυτών, την εκτέλεση του καθαρισμού και της επάλειψης με σίλικον 325 μονωτήρων των γραμμών υψηλής τάσης 150 KV Άγρα-Πτολεμαΐδας του υποσταθμού της, που βρίσκονται στις εγκαταστάσεις της στη Θεσσαλονίκη και σε ύψος 12 μέτρων από το έδαφος. Σύμφωνα με το αρ. 5 παρ. 1 της σύμβασης αυτής «ο εργολάβος καθόλη τη διάρκεια της εκτέλεσης του έργου και μέχρι περάτωσης του, υποχρεούται να τηρεί τις κείμενες κάθε φύσεως διατάξεις και δη τις

αστυνομικές και εκείνες που αφορούν την ασφάλεια και υγεία του παρ' αυτού απασχολούμενου προσωπικού, καθώς και τους «Κανονισμούς Ασφαλείας» (Παράρτημα Β), ευθυνόμενος για κάθε παράβαση αυτών. Ο εργολάβος είναι επίσης αποκλειστικά υπεύθυνος για κάθε ατύχημα, που ενδέχεται να συμβεί από την εκτέλεση ή κατά την εκτέλεση του έργου στο προσωπικό αυτού ή της εργοδότηδας ή σε οποιοδήποτε τρίτο, θα αναλαμβάνει σε όλα τα απαιτούμενα μέτρα ασφαλείας προς αποφυγή τέτοιων ατυχημάτων». Κατά δε τις διατάξεις του άνω «Κανονισμού Ασφαλείας» (Παράρτημα Β), ο οποίος αποτέλεσε και περιεχόμενο της σύμβασης αυτής, με βάση το προαναφερόμενο αρ. της, του οποίου, κατά την εισαγωγή του, «κύριος σκοπός του είναι η πρόληψη των ατυχημάτων, που μπορεί να προξενήσουν τραυματισμό των υπαλλήλων της ΕΚΟ ή του εργολάβου... καμιά εργασία δεν εκτελείται χωρίς να καλύπτεται από μια κατάλληλη άδεια εργασίας. Η άδεια αυτή χορηγείται γραπτά στην εργολάβο από τον υπεύθυνο της περιοχής, όπου εκτελείται η εργολαβική εργασία. Για κάθε εργασία θα υπάρχει ένας εκπρόσωπος της εταιρείας (εντεταλμένος), που θα αποτελεί το σύνδεσμο μεταξύ εργολάβου και ΕΚΟ. Ο εργολάβος υποχρεούται να υποβάλει «στον εντεταλμένο» και στην Κεντρική Πύλη έγκαιρα, πριν από την έναρξη του έργου, που έχει αναλάβει, ονομαστική κατάσταση με τις ειδικότητες του προσωπικού του, που θα απασχοληθεί στο συγκεκριμένο έργο. Η Κεντρική Πύλη εκδίδει άδειες εισόδου στο συγκρότημα για το προσωπικό του εργολάβου... Ο εξοπλισμός του εργολάβου πρέπει να είναι εγκεκριμένου τύπου και γενικά να ανταποκρίνεται στους απαιτούμενους όρους ασφαλείας... Καμιά εργασία, σε οποιοδήποτε χώρο του συγκροτήματος, δεν θα εκτελείται χωρίς προηγούμενα να έχει εκδοθεί η κατάλληλη άδεια εργασίας, συμπληρωμένη και εγκεκριμένη από τον υπεύθυνο της περιοχής... Η άδεια εργασίας μπορεί να ανακληθεί από τους υπεύθυνους της ΕΚΟ σε περίπτωση που μεταβληθούν οι συνθήκες εργασίας ή οι υπάλληλοι του εργολάβου δεν τηρούν τους κανόνες ασφαλείας...». Η ως άνω γραμμή, στην οποία η εργολάβος εταιρεία θα εκτελούσε το έργο, που της ανατέθηκε, είναι 150 KV. Γι' αυτό και σύμφωνα με τις διατάξεις του β.δ. 14/25-10-1937 περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως του από 12.9.1935 π.δ. «περί διαιρέσεως των ηλεκτρικών εγκαταστάσεων και ειδικοτήτων σε κατηγορίες και των αρ. 6 και 9 του β.δ. της 19/26-3-1938 «περί χορηγήσεως αδειών εκτελέσεως και πτυχίων βοηθητικού προσωπικού κατασκευής και επιβλέψεως ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων Ε' ειδικότητας παραγωγής, μεταφοράς, μετασχηματισμού και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας» η άνω εγκατάσταση υπάγεται, ως εκ του ότι είναι 150 KV, στην Γ' κατηγορία της ΣΤ' ειδικότητας και δικαίωμα συντηρήσεως των μονωτήρων των άνω γραμμών έχουν μόνο διπλωματούχοι μηχανικοί. Επίσης, κατά την τεχνική προδιαγραφή εκτελέσεως της προαναφερόμενης εργασίας έπρεπε: α) οι εργασίες να γίνονται μόνο όταν το επιτρέπουν οι καιρικές συνθήκες και μόνο στη μία από τις δύο γραμμές 150 KV, που υπάρχουν, γιατί η άλλη (στην ίδια ώρα) θα βρίσκεται στο κύκλωμα... β) η ανάδοχος του έργου να γνωστοποιήσει εγγράφως στην εταιρεία το όνομα του ηλεκτρολόγου μηχανικού, που θα είναι υπεύθυνος για το έργο και γ) τα μεν ανυψωτικά μηχανήματα και οι σκαλωσιές θα παρέχονταν από την εργοδότητρια εταιρεία, τα δε ατομικά είδη ασφαλείας του προσωπικού (γάντια, γυαλιά, φόρμες, παπούτσια, κράνη, ζώνη κ.λπ.) θα παρέχονταν από την εργολάβο εταιρεία.

Σε εκτέλεση της ως άνω σύμβασης έργου και συγκεκριμένα στις 14.9.1992, που Δ/ντής συντήρησης ήταν ο κατηγορούμενος Δ.Κ. μετέβη στις ευρισκόμενες στη Θεσσαλονίκη εγκαταστάσεις της εργοδότητριας εταιρείας, για την εκτέλεση του προαναφερόμενου έργου, ήτοι τον καθαρισμό των μονωτήρων και την επάλειψη αυτών με σίλικον, το ομόρρυθμο μέλος της εργολάβου εταιρείας Σ.Π. ο οποίος ήταν μεν πτυχιούχος εργοδηγός ηλεκτρολόγος, πλην όμως δεν είχε την κατά νόμο άδεια (Ε' κατηγορίας) για την εκτέλεση της άνω εργασίας. Επίσης, μαζί του μετέβη και ο εργάτης της εργολάβου εταιρείας Α.Λ. ο οποίος για πρώτη ημέρα θα απασχολείτο στην εργασία αυτή και δεν ήταν κάτοχος καμιάς άδειας, ούτε ηλεκτροτεχνίτη, ούτε βοηθού ηλεκτροτεχνίτη. Κατά την ημέρα αυτή, θα γινόταν η συντήρηση των μονωτήρων, που βρίσκονται σε ύψος δώδεκα (12) μέτρων από το έδαφος, στον πυλώνα από όπου διέρχεται η γραμμή υψηλής τάσης από Πτολεμαΐδα και κατευθύνεται προς το χαλυβουργείο Η. Σε απόσταση 4,85 μέτρα από την ως άνω γραμμή διέρχεται η γραμμή υψηλής τάσης, που έρχεται από τον Άγρα και η οποία, κατά τη σύμβαση δεν θα ετίθετο εκτός τάσης. Αμέσως μετά την άφιξη των ως άνω προσώπων (Σ.Π. και Α.Λ.), στο

χώρο εργασίας (στον πυλώνα της γραμμής Πτολεμαΐδας), τέθηκε από υπαλλήλους της εργοδότης εταιρείας εκτός τάσης η γραμμή αυτή και τους δόθηκε η άδεια εργασίας. Ακολούθως στον ίδιο τόπο εργασίας έφθασε και ο αυτοκινούμενος γερανός της ΕΚΟ, που θα χρησιμοποιείτο κατά τη σύμβαση για την εκτέλεση της εργασίας, με χειριστή υπάλληλο της τελευταίας, ο οποίος τοποθέτησε τον κινούμενο γερανό ανάμεσα στα δύο από τα τρία οριζόντια καλώδια της προαναφερόμενης γραμμής και ετοιμάστηκε για την ανύψωση του εργαζόμενου, στην κατάλληλη θέση, για την εκτέλεση της άνω εργασίας. Κατά τη χρονική όμως αυτή στιγμή, δηλαδή πριν την έναρξη της εργασίας, δεν παρευρίσκετο (στον τόπο εργασίας) διπλωματούχος μηχανικός ή άλλος υπεύθυνος ηλεκτρολόγος της εργολάβου εταιρείας (ούτε και της εργοδότης), παρόλο που ο κατηγορούμενος με την ιδιότητα του Δ/ντή συντήρησης της εργοδότης εταιρείας, είχε υποχρέωση από την εργολαβική σύμβαση να μεριμνήσει να παρευρίσκεται κατά την εκτέλεση της ως άνω εργασίας διπλωματούχος μηχανικός ή υπεύθυνος ηλεκτρολόγος, προκειμένου να ελέγξει αν είχαν ληφθεί όλα τα μέτρα ασφαλείας, για την εκτέλεση της ως άνω εργασίας. Έτσι ο προαναφερθείς Σ.Π. ο οποίος περιεφέρτετο στον τόπο εργασίας με (σαγιονάρες και χωρίς γάντια ασφαλείας, κράνος και φόρμα) έδωσε εντολή στον προμνησθέντα εργάτη να ανεβεί στην μπούμα (καλάθι) του γερανού και να ανυψωθεί στη θέση εργασίας. Όταν ο εν λόγω εργάτης ανυψώθηκε στη θέση εργασίας και έριξε το υπάρχον σ' αυτή (μπούμα) βρεγμένο σχοινί, προκειμένου εκείνος (Σ.Π.) να τραβήξει την μπούμα (καλάθι) του γερανού λίγο αριστερότερα για να φτάσει στον αριστερό μονωτήρα της γραμμής, χωρίς να κινηθεί ο γερανός, το βρεγμένο σχοινί ήλθε σ' επαφή με ένα από τα τρία (3) καλώδια της γραμμής Άγρα. που βρισκόταν υπό τάση και υπέστη ηλεκτροπληξία, από την οποία επήλθε ο θάνατος αυτού. Από τα προεκτεθέντα πραγματικά περιστατικά, προκύπτει, δέχτηκε το Εφετείο, ότι ο θάνατος του Σ.Π. που επήλθε υπό τις ως άνω συνθήκες, οφείλεται και σε αμελή συμπεριφορά του κατηγορουμένου ως προς την άσκηση των καθηκόντων του, ως Διευθυντή συντήρησης της εργοδότης εταιρείας, διότι δεν κατέβαλε την απαιτούμενη επιμέλεια και προσοχή, λόγω της ως άνω ιδιότητας και επαγγέλματος του, που όφειλε από τις περιστάσεις και μπορούσε να καταβάλει, ώστε να προβλέψει και να αποφύγει τον επελθόντα θάνατο του Σ.Π. Ειδικότερα, η αμέλεια του κατηγορούμενου συνίσταται στο ότι επέτρεψε υπό την άνω ιδιότητα του, την εκτέλεση της προαναφερόμενης εργασίας, καίτοι δεν υπήρχε στον τόπο εργασίας διπλωματούχος μηχανικός ή υπεύθυνος ηλεκτρολόγος της εργολάβου εταιρείας (ή και της εργοδότης) και δίχως προηγουμένως να φροντίσει, όπως είχε υποχρέωση από την εργολαβική σύμβαση, να παρευρίσκεται στον τόπο εργασίας, κατά την έναρξη αυτής, διπλωματούχος μηχανικός ηλεκτρολόγος ή υπεύθυνος ηλεκτρολόγος της ΕΚΟ, προκειμένου να ελέγξει αν είχαν ληφθεί όλα τα αναγκαία ως άνω μέτρα προστασίας των εργαζομένων ή των διερχομένων κάτω από τα άνω εναέρια δίκτυα, αν ο θανών έφερε τον αναγκαίο ατομικό εξοπλισμό προστασίας (υποδήματα ασφαλείας, χειρόκτια, κράνος, φόρμα κ.λπ.) και αν το άνω σχοινί ήταν κατάλληλο για την προαναφερθείσα χρήση.

3. Με τις παραδοχές αυτές, το Εφετείο κήρυξε ένοχο τον αναιρεσείοντα της αξιόποινης πράξης της ανθρωποκτονίας από αμέλεια με το ελαφρυντικό του πρότερου έντιμου βίου και του επέβαλε ποινή φυλάκισης 12 μηνών την οποία ανέστειλε για τρία χρόνια. Με αυτά που δέχτηκε το Τριμελές Εφετείο Θεσσαλονίκης, διέλαβε στην προσβαλλόμενη απόφαση του, την ειδική και εμπεριστατωμένη αιτιολογία που απαιτείται από τις παραπάνω διατάξεις του Συντάγματος και του ΚΠΔ, αφού εκθέτει με σαφήνεια, πληρότητα και χωρίς αντιφάσεις, τα πραγματικά περιστατικά, τα οποία αποδείχτηκαν από την ακροαματική διαδικασία, που συγκροτούν την αντικειμενική και υποκειμενική υπόσταση του παραπάνω εγκλήματος της ανθρωποκτονίας από αμέλεια, για το οποίο και καταδικάστηκε ο αναιρεσείων, τις αποδείξεις από τις οποίες συνήγαγε αυτά, καθώς επίσης και τους νομικούς συλλογισμούς, με βάση τους οποίους έκανε την υπαγωγή τους στις αναφερθείσες παραπάνω διατάξεις του ΠΚ, τις οποίες ορθά ερμήνευσε και εφάρμοσε και δεν παρεβίασε με ασαφείς ή αντιφατικές παραδοχές στο πόρισμα της, ούτε με οποιοδήποτε άλλο τρόπο. Ειδικότερα, στην προσβαλλόμενη απόφαση προσδιορίζονται με σαφήνεια και πληρότητα: α) Τα κατά νόμο (αρ. 302, 28, 15 ΠΚ 78 και 79 π.δ. 1073/1981) αναγκαία πραγματικά περιστατικά, που συγκροτούν τα αντικειμενικά και υποκειμενικά στοιχεία του ως άνω εγκλήματος της ανθρωποκτονίας από αμέλεια, για το οποίο καταδικάστηκε ο αναιρεσείων, χωρίς να απαιτείται για την πληρότητα της αιτιολογίας

να αναφέρονται και τα περιστατικά εκείνα που συνιστούν και την (τυχόν) συνυπαιτιότητα του παθόντος, διότι αυτή δεν αποκλείει την ποινική ευθύνη του αναιρεσειόντος, όταν συντρέχουν τέτοια περιστατικά για τον επελθόντα από ηλεκτροπληξία θάνατο εκείνου, β) Ο διαχωρισμός και η εξειδίκευση της νομικής υποχρέωσης του αναιρεσειόντος, ως Δ/ντή Συντήρησης της Εργοδοτριας εταιρείας και η διαπιστωθείσα παράλειψη της υποχρέωσης αυτής, αναφορικά με το επελθόν αποτέλεσμα, ήτοι τον θάνατο του Σ.Π. δεδομένου ότι οι υποχρεώσεις του αναιρεσειόντος, ως Δ/ντή συντήρησης της εργοδοτριας εταιρείας, δεν ταυτίζονται με εκείνες του εκτελούντος το έργο (εργολάβου εταιρείας), γ) Τα αποδεικτικά μέσα κατ' είδος, στα οποία περιλαμβάνεται και η ένορκη κατάθεση του Δ.Κ. μάρτυρα υπεράσπισης του κατηγορούμενου-αναιρεσειόντος, που στα (έντυπα) πρακτικά της προσβαλλόμενης απόφασης αναφέρεται από παραδρομή ως μάρτυρας κατηγορίας λόγω μη διαγραφής της έντυπης λέξης «κατηγορίας», δ) Το είδος της αμέλειας του αναιρεσειόντος, ότι δηλαδή αυτή ήταν μη συνειδητή, όπως τούτο ειδικώς μνημονεύεται στο διατακτικό της προσβαλλόμενης απόφασης, το οποίο κατά τούτο επιτρεπτά, όπως προεκτέθηκε, συμπληρώνει το σκεπτικό της, καθώς και όλα εκείνα τα επί μέρους πιο πάνω περιστατικά, που συγκροτούν τον αιτιώδη σύνδεσμο της αμέλειας, ήτοι της αμελούς συμπεριφοράς του αναιρεσειόντος, ως Δ/ντή συντήρησης, που αυτός επέδειξε κατά την άσκηση των καθηκόντων του και που αποτέλεσμα αυτής ήταν να υποστεί ο Σ.Π. ηλεκτροπληξία, από την οποία και απεβίωσε. Επομένως, οι πρώτος και δεύτερος (υπ' αριθμ. 1 και 2 με τις υποπεριπτώσεις τους, λόγοι της υπό κρίση αναίρεσης, με τους οποίους πλήσσεται κατ' αρ. 510 παρ. 1 στοιχ. Δ' και Ε' ΚΠΔ, η προσβαλλόμενη απόφαση, για έλλειψη νόμιμης απιολογίας, για εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή ουσιαστικής ποινικής διάταξης και για έλλειψη νόμιμης βάσης, πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμοι.

4. Επειδή, από τα αρ. 139 και 510 παρ. 1 στοιχ. Η' του ΚΠΔ, προκύπτει, ότι η καταδικαστική απόφαση πρέπει να αναφέρει αριθμητικώς και το άρθρο του ποινικού νόμου, που εφαρμόζει. Η παράλειψη της υποχρέωσης αυτής ιδρύει λόγο αναίρεσης σύμφωνα με τη δεύτερη από τις προμνημονευθείσες διατάξεις. Ως άρθρα του ποινικού νόμου νοούνται εκείνα τα οποία προβλέπουν τα στοιχεία του εγκλήματος και το μέτρο της ποινής. Άρα, στην ανθρωποκτονία από αμέλεια αρκεί η παράθεση του αρ. 302 του ΠΚ, το οποίο προβλέπει τα στοιχεία του εγκλήματος και την ποινή, χωρίς να απαιτείται προσθέτως να παρατίθεται και το αρ. 15 του ΠΚ, το οποίο προβλέπει το έγκλημα με παράλειψη τελούμενο και το οποίο δεν τιμωρείται αυτοτελώς. Επομένως, ο τρίτος (και τελευταίος) λόγος αναίρεσης, με τον οποίο πλήσσεται η προσβαλλόμενη απόφαση, γιατί δεν παρατίθεται το αρ. 15 ΠΚ, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος. Μετά από όλα αυτά, πρέπει να απορριφθεί η κρινόμενη αίτηση αναίρεσης στο σύνολο της και να καταδικαστεί ο αναιρεσειών στα δικαστικά έξοδα, σύμφωνα με το αρ. 583 παρ. 1 ΚΠΔ καθώς και στη δικαστική δαπάνη των πολιτικώς εναγόντων.